

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 26. toukokuuta 2023
(OR. en)

9608/23

SOC 329
EMPL 212
EDUC 168
ECOFIN 454

ILMOITUS

Lähettiläjä:	Puheenjohtajavaltio
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Asia:	Eurooppalainen ohjausjakso 2023 – <i>Periaatekeskustelu</i> – Työllisyyskomitean ja sosiaalisen suojelun komitean puheenjohtajien alustus sosiaalisen lähentymisen kehystä koskevista keskeisistä viesteistä

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena puheenjohtajavaltion valmisteluasiakirja asiakohdassa mainitusta aiheesta TSTK-neuvostossa 12. kesäkuuta 2023 käytävää periaatekeskustelua varten.

Eurooppalainen ohjausjakso 2023

1. Vuoden 2023 eurooppalaisen ohjausjakson kevätpaketti

Vuoden 2023 ohjausjakson kevätpaketissa korostetaan unionin ja sen jäsenvaltioiden keskeisiä haasteita kilpailukykyisen kestävyys neljän ulottuvuuden – makrotalouden vakaus, oikeudenmukaisuus, ympäristön kestävyys ja tuottavuus – ympärillä sosioekonomisesta näkökulmasta tarkasteltuna. Unionin talouskasvu on osoittautunut kestäväksi, työmarkkinatilanne on edelleen hyvä ja työllisyysaste on historiallisen korkea. Samaan aikaan osaamisvaje ja työvoimapula ovat edelleen huomattavan suuret ja jarruttavat kasvua yhä useammissa yrityksissä, ja toisaalta joidenkin väestöryhmien, kuten naisten ja nuorten, työllistyminen on edelleen heikompaa muihin ryhmiin verrattuna. Vaikka energian hintoihin kohdistuvat jännitteet ovat vähentyneet ja kuluttajahintainflaatio on hidastunut jonkin verran, hintapaineiden häviäminen vie aikaa. Ne vaikuttavat edelleen kotitalouksien ostovoimaan, erityisesti pienituloisissa ja alemman keskitulotason väestöryhmissä. Palkat ovat nousseet selvästi inflaatiota hitaammin kiihdyttämättä inflaatiovauhtia. Tilanne on kuitenkin vähentänyt merkittävästi työntekijöiden reaalituloja ja sitä kautta heidän ostovoimaansa.

Nykyisessä korkeiden elinkustannusten tilanteessa on olennaisen tärkeää korjata puutteet pääsyssä riittävien ja kestävien sosiaalisen suojelun ja osallisuuden järjestelmien piiriin, jotta voidaan minimoida korkean inflaation vaikutukset haavoittuvassa asemassa oleviin ihmisiin. Samalla on tuettava palkkakehitystä, joka lieventää erityisesti pienituloisten ostovoiman heikkenemistä ja ylläpitää työllisyyttä. Tässä yhteydessä tärkeää on myös päivittää säännöllisesti vähimmäispalkkoja. Samaan aikaan sosiaalisen suojelun ja osallisuuden järjestelmillä on säilytettävä työnteon kannustimet ja edistettävä aktiivisesti työmarkkinoille osallistumista ja integroitumista. Kaikki nämä seikat ovat ratkaisevan tärkeitä köyhyysriskin ja eriarvoisuuden kasvun estämiseksi.

Lyhyen aikavälin painopisteiden lisäksi kevätpaketissa kehoitetaan vastaamaan myös pidemmän aikavälin haasteisiin, kuten vahvistamaan EU:n talouden kilpailukykyä ja häiriönsietokykyä, ja edistymään nopeasti vihreän ja digitaalisen siirtymän toteuttamisessa. Elpymis- ja palautumistukiväline ja muu EU:n rahoitus, kuten koheesiopolitiikan rahastot, ovat olennaisen tärkeitä, jotta voidaan nopeuttaa oikeudenmukaista vihreää ja digitaalista siirtymää ja edistää Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoa. Meneillään oleva elpymis- ja palautumissuunnitelmien tarkistaminen tarjoaa tilaisuuden käsitellä kysymyksiä, jotka liittyvät energiavarmuuteen ja teollisuuden siirtymiseen ilmastoneutraaliin talouteen, ja tukea työvoiman nopeutettua uudelleen koulutusta vihreän siirtymän kannalta olennaisten taitojen hankkimiseksi oikeudenmukaisesta siirtymisestä ilmastoneutraaliuteen annetun neuvoston suosituksen ja EU:n vihreän kehityksen teollisuussuunnitelman mukaisesti.

Vuoden 2023 maaraporteissa yksilöidään politiikkatoimia, joita jäsenvaltioiden tasolla tarvitaan sekä lyhyen aikavälin että rakenteellisten haasteiden voittamiseksi. Raporteissa tarkastellaan yksityiskohtaisesti elpymis- ja palautumissuunnitelmien täytäntöönpanoa ja tuodaan esille täytäntöönpanoon liittyviä riskejä ja viivästyksiä, joihin jäsenvaltioiden on puututtava.

Maaraporteissa arvioidaan edistymistä Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanossa ja työllisyyttä, osaamista ja köyhyyden vähentämistä koskevien vuoteen 2030 ulottuvien EU:n yleistavoitteiden ja kansallisten tavoitteiden sekä kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa. Maaraporttien analyysiin pohjautuvissa komission ehdotuksissa vuoden 2023 maakohtaisiksi suosituksiksi ohjeistetaan jäsenvaltioita niihin keskeisiin haasteisiin vastaamisessa, joihin elpymis- ja palautumissuunnitelmissa puututaan vain osittain tai ei ollenkaan.

2. Sosiaalisen lähentymisen kehityksen mahdollinen sisällyttäminen eurooppalaiseen ohjausjaksoon

Lokakuun 2021 TSTK-neuvoston kokouksessa Belgia ja Espanja esittivät aloitteen eurooppalaisen ohjausjakson sosiaalisen ulottuvuuden vahvistamiseksi entisestään. Puheenjohtajavaltio Ranska antoi tammikuussa 2022 työllisyyskomitealle ja sosiaalisen suojelun komitealle tehtäväksi laatia vuoden 2022 puoliväliin mennessä yhteinen lausunto, jonka tarkoituksena on tutkia tarkemmin tällaisen aloitteen mahdollista toteuttamista ja toimintaa. Lausunnossa¹ esitettiin jäsenvaltioiden erilaisia näkemyksiä ja useita kysymyksiä aloitteen tarkemmasta muodosta ja toiminnasta.

Kesäkuun 2022 TSTK-neuvoston kokouksessa aiheesta käytiin periaatekeskustelu, jossa useat ministerit ilmaisivat tukensa pilottihankkeen käynnistämiseksi aloitteen yksityiskohtaisempaa tarkastelua varten. Tämän vuoksi puheenjohtajavaltio Tšekki pyysi syyskuussa 2022 työllisyyskomiteaa ja sosiaalisen suojelun komiteaa perustamaan tilapäisen yhteisen työryhmän ja käynnistämään pilottihankkeen.

Puheenjohtajavaltio Ruotsi pyysi helmikuussa 2023 työllisyyskomiteaa ja sosiaalisen suojelun komiteaa esittämään neuvostolle näkemyksensä pilottihankkeen tuloksista ja käsittelemään kesäkuussa 2022 antamassaan yhteisessä lausunnossa yksilöityjä keskeisiä aiheita. Niitä olivat muun muassa

- välineen nimi
- asiaankuuluvat terminologiset määritelmät
- välineen toiminta
- välineen sisällyttäminen eurooppalaiseen ohjausjaksoon ja sen vaikutukset meneillään olevan ohjausjakson toimintaan, mukaan lukien TSTK-neuvoston rooliin
- välineen lisäarvo suhteessa olemassa oleviin välineisiin ja
- mahdolliset seuraukset jäsenvaltioiden ja komiteoiden hallinnollisen taakan kannalta.

¹ Asiak. 9222/22.

Puheenjohtajavaltio kannusti työllisyyskomiteaa ja sosiaalisen suojelun komiteaa pyytämään Ecofin-neuvoston valmisteluelimiltä näkemyksiä asiasta, sillä niillä voi olla merkitystä eurooppalaisen ohjausjakson tulevaisuudesta yleisemmin käytävissä keskusteluissa.

Puheenjohtajavaltion pyynnöstä komiteat esittivät *työllisyyskomitean ja sosiaalisen suojelun komitean keskeisissä viesteissä*² näkemyksensä sosiaalisen lähentymisen kehysten sisällyttämisestä eurooppalaiseen ohjausjaksoon.

Puheenjohtajavaltio Ruotsin kehoitettua pyytämään Ecofin-neuvoston valmisteluelimiltä kannanottoa, asiasta keskusteltiin työllisyyskomitean, sosiaalisen suojelun komitean ja talouspoliittisen komitean kesken 16. toukokuuta 2023. Talouspoliittisen komitean näkemykset esitetään tiivistetysti työllisyyskomitean ja sosiaalisen suojelun komitean puheenjohtajavaltiolle 25. toukokuuta 2023 lähettämässä kirjeessä, jossa muun muassa kehoitetaan käymään ehdotetusta kehystä yhteinen keskustelu teknisellä tasolla. Ecofin-ministereille tiedotettiin myös sosiaalisen lähentymisen kehystä koskevasta meneillään olevasta työstä 16. toukokuuta.

Puheenjohtajavaltio Ruotsi haluaa selventää kesäkuun TSTK-neuvostossa käytävässä periaatekeskustelussa, kuinka laajaa kannatusta sosiaalisen lähentymisen kehysten sisällyttäminen eurooppalaiseen ohjausjaksoon saa.

Ministereitä pyydetään vastaamaan seuraaviin kysymyksiin:

- *Onko vuoden 2023 kevätpaketissa mielestänne määritelty asianmukaisesti kaikki nykyisessä sosioekonomisessa tilanteessa tärkeät TSTK-neuvoston toimivaltaan kuuluvat haasteet ja poliittiset prioriteetit?*
- *Kannatatteko työllisyyskomitean ja sosiaalisen suojelun komitean suorittaman tarkastelun perusteella sitä, että eurooppalaisessa ohjausjaksossa tehostetaan ylöspäin tapahtuvan sosiaalisen lähentymisen seuranta siten, että ohjausjaksoon sisällytetään sosiaalisen lähentymisen kehys keskeisissä viesteissä kuvatulla tavalla?*
- *Kannatatteko sitä, että TSTK-neuvosto hyväksyy vuosittain neuvoston päätelmät sosiaalisesta lähentymisestä unionissa uuden kehysten mukaisten havaintojen ja monenvälisten keskustelujen perusteella?*

² Asiak. 9481/23.